

Laimonas Noreika

APIE SPEKTAKLĮ „MAŽVYDAS“. IŠTRAUKA IŠ DIENORAŠČIO

[1979 m.] *Spalio 21 d., sekmadienis*

Ką tik grįžau iš Kauno. Vakar Vilniaus filharmonijos didžiojo salė. Šiandien Kauno filharmonijoje pilnos salės, klausėsi nepaprastai gerai. Tokio priėmimo per visus 670 vakarų turbūt neturėjau. Ypač Kaune, čia salė ideali skaitymui, žiūrovai pusračiu, visi arti tavęs, lengva bendrauti. Justino „Pažinimo medis“ stojasi tvirtai ant kojų.

Pabaigus plovimai nesiliovė. Perskaičiau 8 bisus. Štai čia padariau kvailystę. Paskutiniu metu važinėjant su Justinu, vis išskyla pasikalbėjimai apie „Mažvydą“, dažnai gaunu raštelius su pageidavimais skaityti „Mažvydo“ epilogą, ir pirmą kartą paskaičiau Panevėžyje, o dabar dar trijuose susitikimuose Šiauliuose, ir buvo nuostabu. O šiandien jau po 4 bisų paskaičiau epilogą Lie-tu-va, žiūrovai įsijungė, ir kartu su manim Lie-tu-va, ir po to ilgiausios ovacijos. Pasijutau, lyg būčiau piknaudžiavęs tuo, nors visai apie tai negalvojau. Sigita vakar po Vilniaus filharmonijos sakė dar nemačiusi tokio publikos pakilimo, gaila, kad nebuvo Kaune.

[...]

[1979 m.] *Lapkričio 20 d., antradienis*

Grįžau po „Mažvydo“. Anšlagas. Daugybė autobusų iš rajonų, bet žiūrovas gana sunkus, gana jautriai klausė, nors labai greitai ir atsipalaiduoja. Gal daug žalio jaunimo. Vancevičius teigiamai vertino, bet man atrodė, kad kietokai praėjo spektaklis.

[...]

Grįžus namo paskambino Vytautas Kubilius. Paprastai tai aš jau skambinu ir kankinu įvairiom konsultacijom. Kubilius skambina man pirmą kartą ir dėkoja už spektaklį. Sako tik grįžęs iš Latvijos, dirbęs Dubultuose. Rygoj žiūrėjo Rainio teatre „Mindaugą“, kuris labai patiko, todėl taip nusiteikęs gana ramiai žiūrėjau jūsų „Mažvydą“, o kuo toliau, tuo labiau įsitraukiau, taip pagauna, užvaldo spektaklis, labai išaugęs ir sustiprėjęs nuo premjeros. Daug kalbėjo apie mano balsą, kad vietomis taip nugrynintas, net nematerialus, to niekad nepastebėjęs mano poezijos vakaruose. Lygino su Klaipėdos „Mažvydu“, sako – taip bijoma patetikos, kad nueinama į buitinę ironiją ir iki spektaklio pabaigos sugriaunamas visai Mažvydas, nelieka tos poetinės, milžiniškos figūros, kurią duoda autorius. O finale, priešingai, pakyla į tokią melagingą patetiką, skanduodami Lie-tu-va. Mūsų spektaklyje patikė finale rimitis, susikaupimas, ir tai labai jaudina. Sako, – pakaks pasakyti, kad mano žmona apsiverkė, o to per visą bendrą gyvenimą nesu matęs. [...]

[...]

[1981 m.] *Sausio 10 d., šeštadienis*

„Mažvydas“, taip perpildyta salė, ir toks klausymas. Atrodo, žiūrovai patys tave neša ir patys viską iš tavęs pasiima. Finale vos pradėjau „Lie-tu-va“, įsijungė salė, ir dar nebaigus kartoti pradėjo ploti. Į grimo kambarį beldžia, kviečiu, įkiša galvą rež. R. Tuminas, – draugas Noreika, išeikit. Maniau – svečiai, o išėjus Tuminas griebia abiem rankom mano ranką, krato ir, – ačiū, ačiū jums, klausiu, negi nematęs? Taigi, su jumis pirmą kartą, toks susijaudinęs, išraudęs. Atrodo, anoks čia įvykis, o jauno žmogaus reakcija labai maloni.

Iš Kapsuko 5-tos vid. mokyklos buvo mokytojų visas autobusas, atsiuntė puokštę gėlių. Išėjęs iš teatro dar juos pamačiau, pasikalbėjom. Vieni kitiems dėkojom. Dabar miegoti, ryt sekmadienis, Leningrade filmuojuos.